

KLIMA 3

Du har nu læst en masse faglig viden omkring klima, vedvarende energi, CO₂-udledning - og om konsekvenserne, hvis vi ikke ændrer på vores vaner og nedbringer vores udledning af drivhusgasser. Heldigvis er mange lande allerede meget opmærksomme på hele problematikken omkring klimaændringer. Og mange lande arbejder også på at gøre en forskel, så vi kan nedbringe CO₂-udledningen og passe på vores klode, så der er gode forhold til mange generationer endnu. I Danmark er vi meget foran og dygtige til at indtænke grøn omstilling. Mange andre lande lader sig inspirere af, hvordan vi gør tingene. Vi er gode til at udvikle løsninger indenfor vedvarende energi og på den måde skære ned på CO₂-udledningen.

CO₂ -kvoter

Som nævnt, så gør vi allerede meget for at begrænse vores CO₂-udledning. I 2005 trådte der en aftale i kraft for 28 EU-lande samt Norge, Island og Liechtenstein. Aftalen går ud på, at store virksomheder, som har et stort energiforbrug (fx stål- og cementindustrien, store kraftværker m.m.), skal betale for deres udledning af CO₂. Dette fungerer som et såkaldt 'CO₂-kvotesystem', som skal være med til at minimere udledningen af CO₂ og andre drivhusgasser. Samtidigt skal systemet hjælpe med at give et samlet overblik over, hvor meget CO₂ der udledes. Nogle virksomheder tildes et antal gratis kvoter. Hvis virksomheden skal bruge flere kvoter, er den nødt til at købe nogle ekstra. Et eksempel: en virksomhed udleder 1000 ton CO₂ - men den får kun tildelt 800 CO₂-kvoter af staten. Nu har virksomheden to muligheder. Enten skal virksomheden reducere sit forbrug med 20%, eller også skal den købe 200 ekstra kvoter.

I Europa er det EU-kommissionen, som kontrollerer og styrer markedet for kvoterne. De fastsætter, hvor mange kvoter der skal være til salg i EU, og prisen fastsættes ved udbud og efterspørgsel. I februar 2018 betalte man 9 euro for 1 ton CO₂. Handlen foregår på tværs af landene, og som virksomhed i Danmark må du gerne købe kvoter af en anden virksomhed fx fra Frankrig.

EU har forpligtet sig til at reducere (mindske) CO₂-udledningen med 40% (i forhold til hvad den var i 1990). Dette mål kan ikke nås, hvis man ikke begrænser salget af CO₂-kvoter - der er nemlig alt for mange kvoter tilgængelige på markedet. Derfor er det vigtigt, at EU strammer op på, hvor mange kvoter der er til salg, hvis systemet skal have en effekt.

Samsø

Et eksempel på, at vi her i Danmark lykkes med at ændre på vores måde at leve og producere energi på, er en fortælling fra det danske øhav. På Samsø, som ligger i Kattegat, bor der ca. 3700 indbyggere. Øen er i dag 100% selvforsynende med vedvarende energi, hvilket er meget flot. Derfor er den også blevet udråbt til 'Danmarks Vedvarende Energi-Ø'. Øens huse og virksomheder får deres varme fra biomasse, og derudover har de huse, der før brugte olie-fyr, fået installeret pillefyr og varmepumper. Energien til kommunens bygninger kommer fra solceller, og kommunen ejer desuden 5 havvindmøller, som producerer nok strøm om året til at kunne forsyne 10.000 familier. Da det er langt over det antal familier, der bor på Samsø, producerer øen langt mere energi, end de selv kan benytte. Dette sælger kommunen i form af strøm til Jylland og har dermed en indtjening. Øen er stort set CO₂-neutral - der er dog stadig transportmidler på øen, der benytter fossile brændsler til benzin og diesel. Men øen har lavet en plan og sigter efter at blive helt uafhængige af fossile brændsler i 2030. Med det de har opnået indtil nu, så er det slet ikke en urealistisk plan.

Handlemuligheder

Som du har læst i dette emne, så er der allerede rigtig mange tiltag i gang og meget fokus på, hvordan vi kan handle, således at vi nedsætter vores forbrug af CO₂. Mange af løsningerne er ikke let tilgængelige for os almindelige forbrugere, men alligevel er det vigtigt, at vi hver især gør en indsats og ændrer på nogle af vores vaner. Den lille forskel vi hver især kan gøre, kan være med til at gøre en kæmpe forskel for vores klode, når det samlede resultat gøres op.

Men hvilke handlemuligheder har du egentlig som privatperson? Der er rigtig mange områder, hvor du kan gøre en forskel, og måske har du allerede tænkt over spændende idéer eller overvejet vilde løsninger, mens du har læst om emnet. Gem endelig de idéer, du eventuelt har tænkt på.

Her er desuden nogle forslag til områder, der også kunne være spændende at tænke over, men husk, det kun er forslag, og måske finder du helt andre områder, som du har lyst til at arbejde med:

- Vi ved, at transport udleder store mængder kuldioxid (CO₂) - her kunne man tænke over, hvordan man kan begrænse fx bil-, tog-, færg- og flytrafik. Kan man lave mere effektiv transportkørsel? Finde alternativer til bilkørsel, hvor man måske fik mere fokus på at gå, cykle, bruge offentlig transport eller samkørselsordninger?
- Måske kunne man finde helt nye ferieformer? Tager man en flyrejse fra Danmark til Bangkok, så udleder hver person cirka 1 ton CO₂. Det svarer til, at man skal slukke sit køleskab i 40 år. Og skal man hjem igen med fly - ja, så skal man slukke sit køleskab i 80 år for at spare de 2 ton CO₂.

- Kan man have mere fokus på landbruget? Måske ændre vores indstilling som forbrugere og skabe nye madvaner med mindre kød - især oksekød. Dette ville nedbringe mængden af metangas i atmosfæren.
- Kan man inspirere folk til at købe flere lokalt producerede varer?
- Kan man tænke nyt omkring vores indpakning af for eksempel fødevarer og andre produkter, vi køber - således at indpakningen gøres mere CO₂-neutral?

Hjemmesider til inspiration

www.globalis.dk/Statistik

www.worldometers.info/da/

<http://world-statistics.org/index.php>

www.gapminder.org/data/

<http://www.eof.dk/Viden/Statistik/Klima>

<http://www.eof.dk/Viden/Statistik/Globalt%20forbrug%20af%20energi>

<http://polarportal.dk/forsiden/>

<http://co2.ens.dk/category/en0>

http://www.windpower.org/da/fakta_og_analyser/statistik/det_danske_marked.html

<https://energinet.dk/EI/Miljoedeklarationer/Hvor-kommer-stroemmen-fra>